

JERNBANEGADE, EBELTOFT

DISPOSITIONSFORSLAG 6. JUNI 2026
REVIDERET FORLØBIG VERSION TIL BRUG FOR MØDE

SKAARUP LANDSKAB

Karen Wegeners Gade 27 st.
DK8000
Aarhus C

+45 23434642
avs@skaaruplandskab.dk

www.skaaruplandskab.dk

INTRODUKTION OG FORMÅL

Dispositionsforslaget til fornyelse af Jernbanegade, bygger på Syddjurs Kommunes "Byfornyelsesprogram, Ebeltoft bymidte – fornyelse af Jernbanegade, forår 2025".
Forslaget er afstemt til den økonomiske ramme, og til en forudsætning om at der ønskes en strategi til fornyelse af gaden som kan realiseres med tiden, fremfor en gennemgribende omdannelse. Skabelsen af et torv i krydset med Adelgade er prioriteret højt
Jernbanegade af en ganske få nord-sydgående forbindelser i Ebeltoft, men efter jernbanens nedlæggelse i 1968 er der ikke taget hånd om at give gaden ny mening, og den fremstår som en forblæst gennemskæring af den attraktive middelalderby.
Formålet med fornyelsen af Jernbanegade er at forbinde, forskønne, invitere og inspirere.
Forbinde mellem kyst og boligby, forskønne gaderummet, invitere til ophold og inspirere til varierede ruter igennem byen.

STRATEGI FOR FORNYELSE

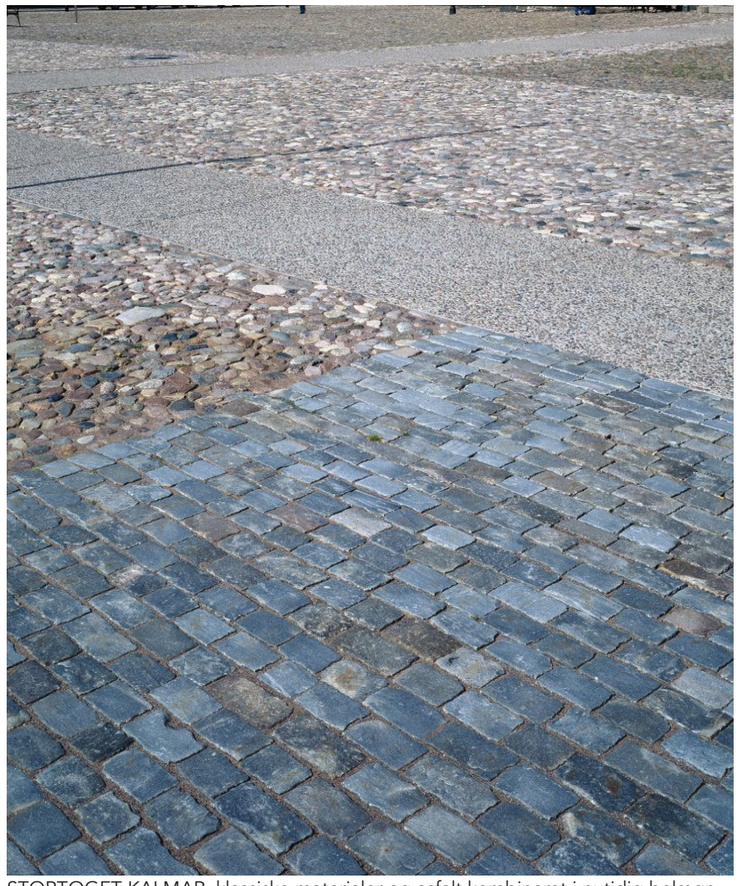
Forslaget strategi er baseret på 4 hovedpunkter:
- Dannelsen af et reelt torv i krydset mellem Jernbanegade og Adelgade. Torvet skal invitere til ophold, og derved være med til at få gæsters øjne op for Jernbanegades forbindelse til såvel havnen og bugten som boligbyen.
- Opgradering af de private arealer langs gaden, så de kan fungere som attraktive lommer og inviterende forbindelser til byens smøger og baggårde. Beplantning, siddemøbler og belægning er virkemidlerne.
- Omdannelse af kantzonen mellem fortov og bebyggelse. Helt eller stedvis at inddrage den inderste del af det brede fortov, giver mulighed for at skabe rum til beplantning og ophold, og til at skabe en synlig forbindelse mellem gaden og de private lommer.
- Omdannelse fra parkering til beplantning. På sigt kan inddragelse af enkelt parkeringspladser give gaden et udtryk der er mindre domineret af trafik. Gadens bredde og det store fald ned mod havnen, muliggøre at dette kan finde sted samtidigt med at det smukke kig til vandet bevares.

Helhedsplanen viser hvordan de fire hovedpunkter kan anvendes til at omdanne gaden. De markerede arealer er udpeget til at blive realiseret indenfor projektets økonomiske ramme.

TORVET

GRÅBRØDRE TORV Rolig bund grønt samlingspunkt

STORTOGET KALMAR, klassiske materialer og asfalt kombineret i nutidig belægning

HISTORISKE SPOR og markante retningsskifte, belægningen fortæller en historie

GENBRUG, De eksisterende belægningsmaterialer er af høj kvalitet, og genbruges i videst muligt omfang

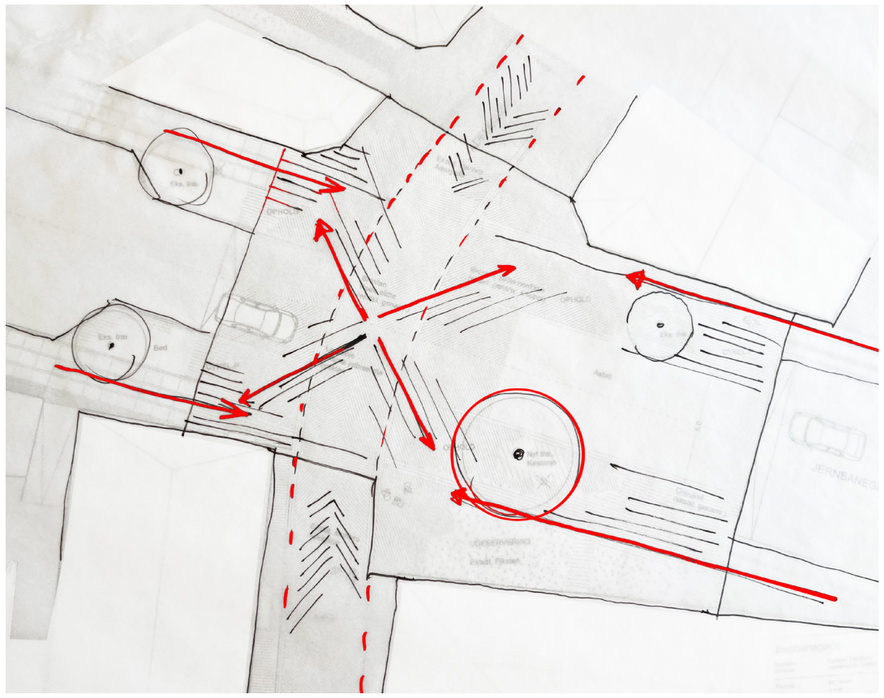
IDÉ OG HOVEGREB

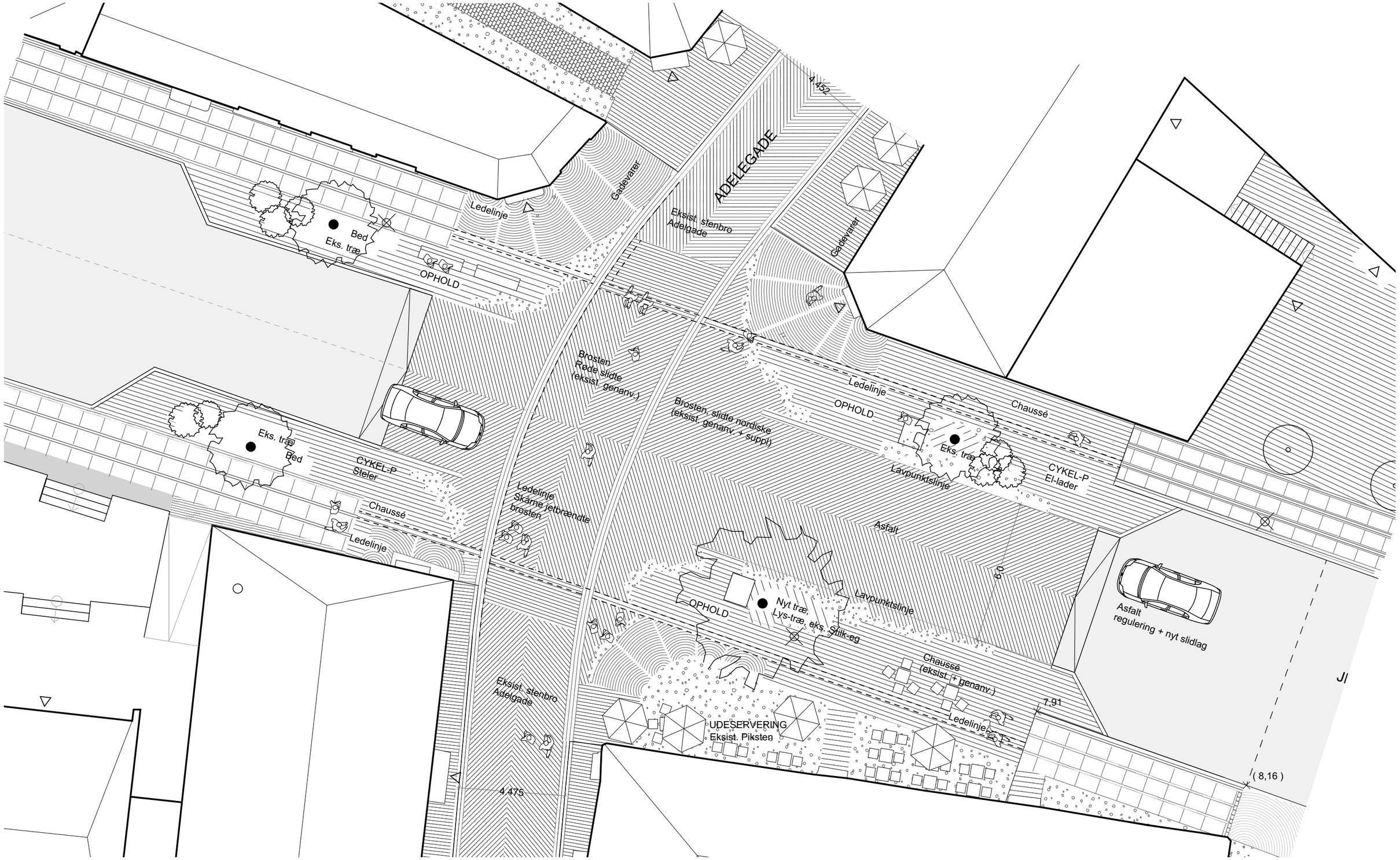
Forslaget til et nyt torv tager udgangspunkt i ønsket om at skabe en plads i byen, som dels iscenesætter Jernbanegades markante placering, dels understreger Adelgades smukke forløb. Torvet skal opfattes som et byrum frem for et vejkryds, og belægningen skal understrege rummet fremfor trafikken.
Torvepladsen placeres asymmetrisk omkring Adelgade, så pladsen ligger på det relativt flade plateau der opstår før Jernbanegades markante fald ned mod havnen. Det er samtidigt det sted hvor gaden er bredest og dermed rummer de bedste muligheder for ophold.
Pladsens belægning tager udgangspunkt i at videreføre Adelgades nærmest ikoniske belægning som et spor hen over torvet, og derved fortælle om byens udviklings, før jernbanen kom til byen i 1901.
Adelgades belægningsmønster omdannes på torvet til en ny fortolkning af den klassiske brolægning som er så kendetegnende for Ebeltofts købstadsmiljø.

Tre af de eksisterende rønnetræer bevares, mens det fjerde fjernes for at give plads til et større træ, som kan danne fokus og samle rummet. Trafikalt fungerer torvet uændret, men den hævede flade udvides, så den fungerer som et byrum fremfor et vejbump.

MATERIALER

Torvets belægning er valgt ud fra en række parametre som alle er væsentlige og som er forsøgt afbalanceret i et smukt og funktionelt projekt. Historisk kontekst, bæredygtig, komfort, robusthed og pris, er sammen med ønsket om at skabe et torv der repræsenterer sin egen tid, det der har afgjort materialevalg og design.
Det er projektets ambition at genbruge tæt på alle eksisterende granitmaterialer i en ny belægning. Det giver mening i forhold til historie og kulturarv, det giver mening i forhold til bæredygtighed og fælles ansvar for at spare på ressourcerne og endelig giver den mening ift. at

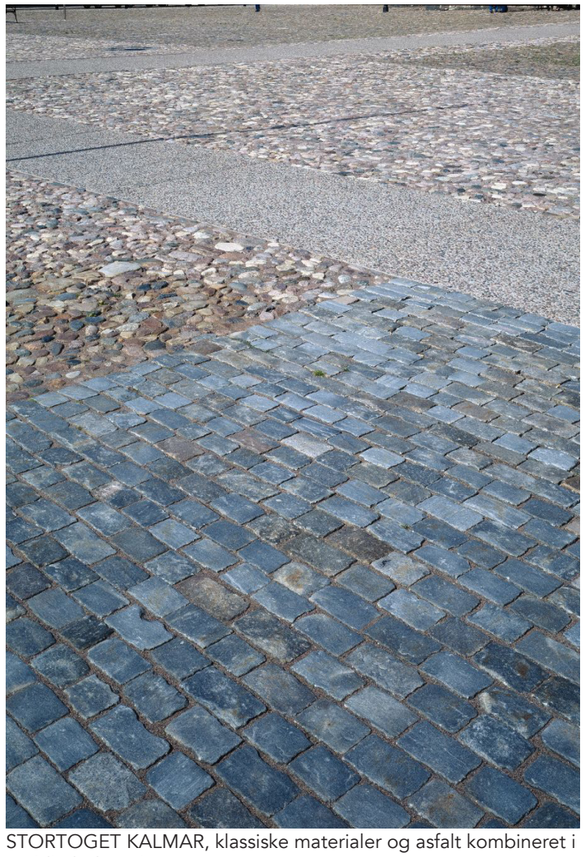

PRINCIPSKITSE

PLANUDSNIT TORVET 1:150

MOSAIK, Eksisterende indgår. ukurante formater integreres

STORTOGET KALMAR, klassiske materialer og asfalt kombineret i nutidig belægning

TILGÆNGELIGHED, Eksempler på klassisk brolægning hvor gangkomfort og taktil forskel er integreret

GENBRUG, Ukurante formater ved plantebede

UFORMELLE MØBLER, Slidte granitlementer

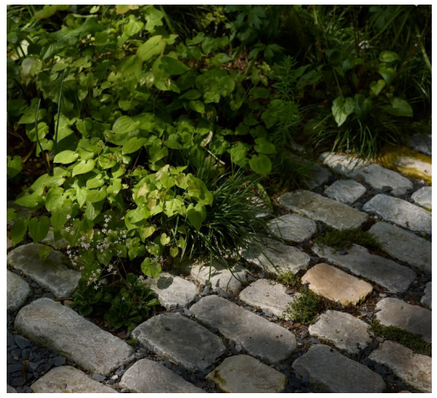
MATERIALER (fortsat)

Torvets belægning er valgt ud fra en række parametre som alle er væsentlige og som er forsøgt afbalanceret i et smukt og funktionelt projekt. Historisk kontekst, bæredygtig, komfort, robusthed og pris, er sammen med ønsket om at skabe et torv der repræsenterer sin egen tid, det der har afgjort materialevalg og design.
Det er projektets ambition at genbruge tæt på alle eksisterende granitmaterialer i en ny belægning. Det giver mening i forhold til historie og kulturarv, det giver mening i forhold til bæredygtighed og fælles ansvar for at spare på ressourcerne og endelig giver den mening ift. at overholde den økonomiske ramme uden at gå på kompromis med ønsket om kvalitet.

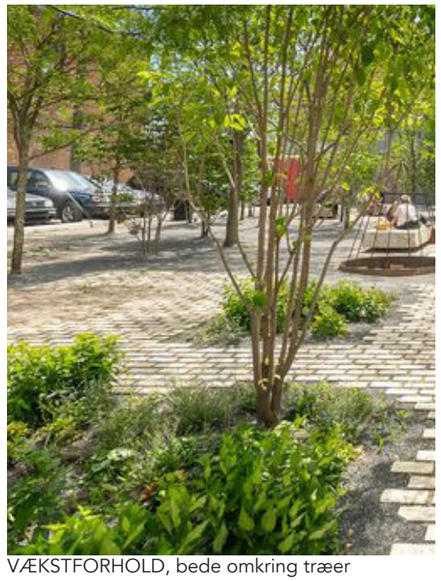
Slidte røde brosten lægges så de følger det eksisterende spidsforbandt i Adelgade. Derved opstår et markant møde midte på torvet, som danner udgangspunkt for restens af torvets belægning.
Jernbanegades retning repræsenteres i chaussésten i lige skifter, som muliggør en enkel tilgængelighedsløsning i Jernbanegade og danner en smuk overgang mellem pladsen og Jernbanegades fortove.
I mødet mellem brosten og chaussésten, indarbejdes piksten og ukurrante genbrugte granitmateterialer, ligesom disse kan anvendes i overgangen til plantebede.
Hvor det er smukt og muligt beavres den eksisterende granitbelægning.

TILGÆNGELIGHED

Der indarbejdes naturlige ledelinjer i forlængelse af såvel ledelinjen (kantstenen) i Adelgade som i Jernbanegade (chaussé i fortovet).
Der arbejdes med taktile ledelinjer i form af en tydelig overgang imellem en jævne belægning og en ujævn belægning.
Den jævne belægning kan f.eks. være savskårne og jetbrændte bro- og chaussésten, som ud over den taktile forskel er gode at gå og/eller køre på. Den ujævne/følbare belægning kan være piksten eller slidte brosten.

Bede med robuste stauder og mindre buske

VÆKSTFORHOLD, bede omkring træer

SKAARUP LANDSKAB

Karen Wegeners Gade 27 st.
DK8000
Aarhus C

Anne Vium Skaarup
+45 23434642
avs@skaaruplandskab.dk

www.skaaruplandskab.dk